

Aftale mellem Guldborgsund Kommune og Det Falsterske Digelag om offentlighedens adgang til Diget m.m.

1. Baggrund

Det Falsterske Dige ("*Diget*") blev etableret i henhold til lov om det falsterske dige fra 1873 ("*digeloven*"), som blev vedtaget efter stormfloden i november 1872. Diget, der blev bygget færdigt i 1875, strækker sig over ca. 17 km langs Falsters kyst mod Østersøen.

Diget ejes og administreres af Det Falsterske Digelag ("*Digelaget*"). Diget befinder sig i det åbne land og er ikke omfattet af en lokalplan.

Gennem årene har toppen af Diget ("*digekronen*") udviklet sig til en betydelig rekreativ destination langs kysten for offentligheden.

Digelaget anerkender offentlighedens adgang inden for rammerne af det regelgrundlag, der omfatter naturbeskyttelsesloven, digeloven, kystbeskyttelsesloven og Digelagets vedtægter. Digelaget har tilkendegivet en bekymring for, at offentlighedens adgang, herunder særligt ved anvendelse af cykler, elcykler og mountainbikes, slider på digekronens græsdække, hvorved der skabes risiko for erosion af lerlag og underliggende sand i forbindelse med regn og storme.

2. Aftalens formål

- 2.1 Parterne er enige om at sikre offentlighedens adgang til at benytte og færdes på Diget på en betryggende måde og i videst muligt omfang inden for rammerne af regelgrundlaget.
- 2.2 Parterne er enige om, at det skal sikres, at offentlighedens benyttelse af diget ikke forårsager nogen form for skade på, eller nedbrydning af, Diget og dermed forringelse af Digets primære funktion, som er og vil forblive at være kystbeskyttelse.

- 2.3 Denne Aftale er vedtaget af Guldborgsund Kommune og Digelaget i en gensidig forståelse for og enighed om nødvendigheden af samarbejde, der skal bringes til udførelse om Digets to parallelle, men adskilte, funktioner dels som kystbeskyttelsesanlæg, og dels som rekreativt område for offentligheden.
- 2.4 Denne Aftale erstatter eller præjudicerer ikke Guldborgsund Kommunes myndighedsudøvelse i henhold til gældende lovgivning, herunder i henhold til naturbeskyttelsesloven, og Aftalen indebærer ikke i sig selv noget løfte om afholdelse af offentlige midler.
- 2.5 Guldborgsund Kommune vil i sin udøvelse af myndighedsopgaver relateret til Diget respektere denne Aftale, men der vil ikke kunne pålægges Guldborgsund Kommune noget erstatningsansvar, hvis ydre betingelser i form af fx lovgivning forhindrer, at Aftalen kan realiseres. I så tilfælde skal forhandlingerne genoptages med udgangspunkt i denne Aftale.

3. Ansvarsfordeling og dialogforum

3.1 Digelaget

- 3.1.1 Digelaget har ansvaret for, at Digets kystbeskyttelsesformål til enhver tid opfylder de krav og forventninger, der stilles, og Guldborgsund Kommune har myndighedsansvaret for sikring af offentlighedens adgang i henhold til naturbeskyttelseslovens kapitel 4.
- 3.1.2 Denne Aftale har hverken direkte eller indirekte indflydelse på ejerforhold eller på de opgaver og forpligtelser, der påhviler Digelaget i henhold til lovgivningen, offentlige forskrifter og Digelagets vedtægt.
- 3.1.3 Det gælder således fortsat uindskrænket, at Digelaget er ansvarlig for, at Diget til enhver tid opfylder de krav, som Digets primære kystbeskyttelsesfunktion udløser.
- 3.1.4 Digelaget skal som hidtil, og i overensstemmelse med kystbeskyttelsesloven, digeloven og Digelagets vedtægter, forestå og bekoste løbende vedligeholdelse og eventuelt nødvendig forbedring i relation til materialer og udformning mv. Digelaget vil løbende, i nødvendigt omfang, styrke og vedligeholde Digets kystbeskyttende funktion.
- 3.1.5 Digelaget skal også fremover forestå alle dispositioner i henseende Digets driftsøkonomiske forhold og administration af forpligtelser og/eller spørgsmål om kystbeskyttelse.

3.2 Guldborgsund Kommune

- 3.2.1 Guldborgsund Kommune har det fulde ansvar for Digets sekundære funktion i form af offentlighedens adgang i henhold til naturbeskyttelseslovens bestemmelser.

- 3.2.2 Denne Aftale er udformet og vedtaget med afsæt i Guldborgsund Kommunes forpligtelser i henhold til naturbeskyttelseslovens bestemmelser om offentlighedens adgang, som suppleres og understøttes af den kommunale interesse i udvikling af rekreative kvaliteter i det åbne land. Aftalen tilsigter ikke at omdanne digekronen til en trafikal facilitet.
- 3.2.3 Guldborgsund Kommune skal herved alene forestå og bekoste sådanne faciliteter (Anlægget, jf. punkt 4.1.1), der tilsigter både at muliggøre offentlighedens adgang på en sikker måde, og at gøre denne adgang til en kvalificeret, rekreativ oplevelse uden at kompromittere Digets kystbeskyttelsesmæssige hovedformål.

3.3 Samarbejde og dialogforum

- 3.3.1 Til sikring af at de to – adskilte – ansvarsområder mellem Digelaget og Guldborgsund Kommune kommer til at fungere optimalt, har Guldborgsund Kommune aftalt med Digelaget at etablere et dialogforum, hvor Digelagets bestyrelse og repræsentanter for Guldborgsund Kommune, under ledelse af borgmesteren, kan mødes.
- 3.3.2 Der skal mindst afholdes et planlægningsmøde hvert kalenderår i november til drøftelse og koordinering af de planlagte aktiviteter i det følgende år.
- 3.3.3 Indtil 3 år efter idriftsættelse af Anlægget eller væsentlige dele heraf, jf. pkt. 4.5, skal der dog mindst afholdes dialogforum to gange årligt.
- 3.3.4 Herudover kan både Digelaget og Guldborgsund Kommune indkalde til dialogforum til drøftelse af særlige eller generelle spørgsmål med 10 forudgående kalenderdages varsel.
- 3.3.5 Såfremt Guldborgsund Kommune eller Digelaget planlægger at gennemføre vedligeholdelse eller anden indsats, som både tjener Digets primære og sekundære funktion, og som dermed kan begrunde en fordeling af omkostninger, skal dette drøftes på et dialogforum, før indsatsen bringes til udførelse.
- 3.3.6 Hensigten med dialogforum er at skabe et rum for tilrettelæggelse af grænsefladerne mellem, og størst mulig gensidige hensyntagen til, Digets to funktioner, herunder i fysisk og økonomisk henseende.
- 3.3.7 Hvis der mellem parterne opstår uenighed om tekniske forhold, som kræver en uvildig teknisk udredning, er parterne enige om, at hver af parterne kan rette henvendelse til Voldgiftsnævnet, Byggeri og Anlæg, med anmodning om at få udmeldt en skønsmand til besvarelse af parternes spørgsmål. Udmeldelse mv. sker i henhold til Voldgiftsnævnets regler for syn og skøn. Omkostningsspørgsmål afgøres af Voldgiftsnævnet i henhold til de nævnte regler.
- 3.3.8 Enhver tvist, som måtte opstå i forbindelse med denne Aftale, skal søges bilagt ved mediation ved Voldgiftsinstituttet, efter de af Voldgiftsinstituttets vedtagne regler herom, som er gældende ved indgivelsen af anmodningen om mediation.

4. Kommunale anlægsinvesteringer og vedligeholdelse**4.1 Anlæg til sikring og regulering af offentlighedens adgang**

- 4.1.1 Guldborgsund Kommune vil forberede gennemførelsen af et anlægsprojekt for et færdselsareal på digekronen, i en bredde af op til 4 meter, der som udgangspunkt strækker sig over hele digets længde (Anlægget).
- 4.1.2 Med udgangspunkt i principperne fra det af COWI i 2020 udarbejdede skitseprojekt påtænkes der etableret et færdselsområde på op til 3 meters bredde og sideanlæg til skilte, bænke, affaldsbeholdere mv.
- 4.1.3 Anlægget indrettes på en måde, herunder ved skiltning, der medvirker til at begrænse offentlighedens anvendelse af andre (ubefæstede) dele af digekronen og Diget til trafik og ophold.
- 4.1.4 Anlægget, dets materialer og tilbehør samt sideanlæg tilhører ejendomsretligt Guldborgsund Kommune, der tilsvarende vil drage omsorg for eventuel forsikring. Ejendomsretten modificerer ikke Digelagets ejendomsret til Diget og digekronen.
- 4.1.5 Guldborgsund Kommune står inde for, at der kan foretages arbejdskørsel i nødvendigt omfang, både almindelig arbejdskørsel og ved akutte situationer. I tilfælde af skader som følge heraf på Anlægget påtager Guldborgsund Kommune sig omkostningerne til reetablering.

4.2 Projekteringsfase

- 4.2.1 Anlægget vil blive projekteret med henblik på opnåelse af bevillingsmæssig hjemmel til etablering af Anlægget og til vedligeholdelse (projektforslaget).
- 4.2.2 Projektforslaget, der skal omfatte en beskrivelse af Anlægget og arbejdsprocessen, herunder grave dybde og arbejdskørsel, visualisering af færdigt Anlæg eller anlægstyper, tidsplan, eventuel etapeplan, budget for Anlægget og en vedligeholdelsesplan, påtænkes påbegyndt umiddelbart efter indgåelsen af denne Aftale.
- 4.2.3 Digelaget skal have lejlighed til at vurdere og udtale sig om, hvorvidt projektforslaget indebærer risici for skader på Diget eller anden forringelse af Digets primære funktion, og om hvorvidt projektet vil afhjælpe Digelagets bekymring i forhold til offentlighedens adgang.
- 4.2.4 Projektforslaget skal omfatte projektering af en forhøjelse af de dele af Diget, der ikke har en højde på 3,97 meter. Digelaget skal afholde omkostningen til de undersøgelser og ydelser, herunder behørig overvejelser vedrørende tilførsel af jord til genanvendelse m.m., der er forbundet med at udarbejde denne del af projektforslaget. Disse ydelser skal særskilt budgetteres og godkendes af Digelaget.

4.3 Forberedelsesfase

- 4.3.1 Inden projektforslaget vedtages endeligt og bringes til udførelse, skal Guldborgsund Kommune foranstalte, at der udarbejdes en stadeopgørelse for Dige-kronens tilstand på hele, eller på den relevante del af, strækningen.
- 4.3.2 Stadeopgørelsen har til formål – før anlægsarbejdet – at konstatere og beskrive status for skader og slid samt strækningens investeringsbehov i forhold til udbedring og vedligeholdelse i forhold til en levetidsberegning.
- 4.3.3 Stadeopgørelsen skal afrapporteres på et dialogforum med henblik på en afklaring af spørgsmål og økonomiske konsekvenser heraf.

4.4 Udførelsesfase

- 4.4.1 Guldborgsund Kommune forestår og bekoster udførelsen af Projektet som en samlet entreprise eller i etaper. Første etape påtænkes realiseret i 2021.
- 4.4.2 Guldborgsund Kommune skal under udførelsen løbende holde Digelaget underrettet om Projektets fremdrift og forløb. Dette kan ske på dialogmøder eller ved, at der nedsættes et byggeudvalg.
- 4.4.3 Realiseringen af den del af projektforslaget, der vedrører undermål af Digets højde i forhold til 3,97 meter (kriteriet for en 1.000-års hændelse) skal ske for Digelagets regning og i koordination med Guldborgsund Kommunes etablering af Anlægget.
- 4.4.4 Hvis den nødvendige forhøjelse af Diget ikke kan afvente Guldborgsund Kommunes til enhver tid gældende tidsplan for realisering af Anlægget, forhindrer denne Aftale dog ikke Digelaget fra at gennemføre forhøjelsen uden sammenhæng med Anlæggets etablering.

4.5 Driftsfase

- 4.5.1 Anlægget kan idriftsættes, efterhånden som strækninger af Anlægget færdiggøres.
- 4.5.2 Ved idriftsættelse åbnes der for offentlighedens adgang til at benytte Anlægget. Guldborgsund Kommune skal udarbejde forskrifter for benyttelsen og sikre og bekoste eventuel skiltning i tilknytning hertil. Adgang til benyttelsen af Anlægget kan periodisk begrænses, herunder hvis det er nødvendigt af hensyn til Digelagets arbejder på Diget.
- 4.5.3 Det påhviler Guldborgsund Kommune at føre tilsyn med og drage omsorg for løbende vedligeholdelse af Anlægget, herunder i forbindelse med affaldsbortskaffelse.

Guldborgsund Kommune

Det Falsterske Digelag

Dato:

Som tegningsberettiget for Guldborgsund
Kommune:

Jahn Brundin

Navn og stilling (blokbogstaver) samt under-
skrift

Dato:

Som tegningsberettiget for Guldborgsund
Kommune:

Navn og stilling (blokbogstaver) samt under-
skrift

Dato:

7/1-2021
Som tegningsberettiget for Digela-
get: Det Falsterske Digelag

Søren

Navn og stilling (blokbogstaver) samt under-
skrift

Dato:

Som tegningsberettiget for Digela-
get:

Søren

Navn og stilling (blokbogstaver) samt under-
skrift